1 NUMER – ROK XXII
KRAKÓW, 7. I. 1939

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU ZRZESZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ I ŚLĄSKA

Rok XXII Nr. 1

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU ZRZESZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ I ŚLĄSKA

Kraków, 7 stycznia 1939

TREŚĆ NUMERU:

Echa tygodnia

Rok 1938 upłynął pod znakiem stosunkowo większej pomyślności ekonomicznej na całym świecie i w Polsce, ale też okupionej niesłychaną szarpaniną nerwów. Kilkakrotnie w ciągu roku świat przeżywał gwałtowne dreszcze przygrywek wojennych, myśl ludzka pracowała nie na długą metę, ale na najbliższe dni. Wydawało się, że pomyślność gospodarcza była jak gdyby tradycyjnym pocieszeniem skazańca, któremu śmierć zagląda już w oczy z poza długich luf armatnich i samolotów bombowych. Pomyślność ta okupiona była nieustannym szczękiem oręża, gwałtownym tempem uzbrojenia, które tamowało oddech już nie tylko w krajach gospodarczo mniej zasobnych, ale nawet u możnych tego świata. Prawie wszystkie kraje kuli ziemskiej przemieniły się w wielkie obozowiska wojenne, w których przez cały rok trwał ciągły łoskot wykuwanej potęgi zbrojnej, w których, jak w laboratoriach chemicznych, ustawicznie reorganizowano, przetwarzano i planowano przekształcenie gospodarstwa ze stopy pokojowej na wojenną. Tak więc mimo zewnętrznej prosperity ekonomicznej gospodarstwu całego świata udzielał się głęboki niepokój, czarny pesymizm, graniczący często z zupełną rezygnacją w możliwość lepszego jutra.

Jest rzeczą jasną, że ogólna pomyślność ekonomiczna w świecie przypadła także Państwu polskiemu. W roku 1938 posunęliśmy się poważnie naprzód w rozwoju gospodarczym Polski. Szczególnie zadawalające rozmiary przybrała akcja uprzemysłowienia kraju, realizowana z dużym talentem i z należytą energią przez sternika naszego gospodarstwa społecznego p. wicepremiera Kwiatkowskiego. Centralny Okręg Przemysłowy, którego kontury w roku 1937 były jeszcze nieledwie widoczne, rozbudował się w ubiegłym roku na tyle, że już w niedługim czasie przestanie odgrywać rolę konsumenta i przejdzie do doniosłej roli producenta w gospodarstwie polskim. Dla przyspieszenia tempa uprzemysłowienia, które samą tylko budową C. O. P. wydawało się czynnikom państwowym zbyt powolne, p. wicepremier Kwiatkowski w swym słynnym ekspose budżetowym na otwarcie zwyczajnej sesji Sejmu proklamował 15-latkę inwestycyjną, rozparcelowaną na 5 trzylatek. Ten wielki plan inwestycyjny, którego realizacja wymagać będzie wielu miliardów złotych umożliwi radykalne przeobrażenie oblicza gospodarczego, społecznego, a w dużej mierze i politycznego Rzeczypospolitej.

Pod sprężystym i czujnym kierownictwem p. wicepremiera Kwiatkowskiego wiele dziedzin życia gospodarczego zostało uporządkowanych i znormalizowanych. Opanowana została niemal całkowicie sytuacja budżetowa, która przed objęciem rządów na ulicy Rymarskiej przez p. wicepremiera Kwiatkowskiego w ciągu 6-ciu lat pozostawała pod brzemieniem znacznych deficytów skarbowych, dochodzących niejednokrotnie do kwoty jednego miliona złotych dziennie. Dziś już od przeszło dwóch lat Skarb Państwa wykazuje całkowitą równowagę między dochodami a wydatkami i jakkolwiek w tej chwili o osiągnięciu nadwyżek budżetowych jeszcze marzyć nie można, to jednak sam fakt uchwycenia równowagi budżetowej wydaje nam się być niezmiernie doniosłym dla finansów państwowych.

Także w dziedzinie rynku pieniężno - kredytowego zanotować można pewne sukcesy. Są one narazie dość niewyraźne i w żadnym wypadku nie odpowiadają potrzebom tego rynku, ale za postęp uważać należy już świadomość jaka panuje w kierowniczych sferach Państwa o rozstrzygającej roli unormowanego i działającego samoczynnie rynku pienię-

żno - kredytowego. Rynek ten zdał zresztą doskonałe egzamin sprawności dwukrotnie w ciągu ubiegłego roku. Raz w marcu 1938, kiedy to w związku z napięciem politycznym austriacko - niemieckim a nieco później polsko - litewskim część wkładców bankowych zdradzała wybitne zdenerwowanie, ujawniające się w formie wyciągania oszczędności z instytucji kredytowych a drugi raz we wrześniu (Czechosłowacja). Wydawało się wtedy, że run na banki i kasy oszczędności spowoduje poważne zaburzenia w całym życiu gospodarczym Państwa. Tymczasem dzięki szybkiej i zdecydowanej akcji Banku Polskiego, który rozszerzył portfel redyskontowy oraz dostarczył szeregowi banków i kas oszczędności płynnych środków finansowych, fala runu została szybko zlikwidowana, a wycofane w zdenerwowaniu wkłady w znacznej większości powróciły już do dotychczasowych miejsc lokaty. Doskonale spisał się także handel, który zarówno w marcu, jak i we wrześniu (w związku z awanturą czechosłowacką) mimo gwałtownej ucieczki od wartości pieniężnych do wartości rzeczowych i wywołanego tym znacznego popytu na towary nie dopuścił do podwyższenia cen, zdając sobie sprawę ze szkodliwości takiego zjawiska dla całego gospodarstwa.

Niestety, nawet to wielce obywatelskie i połączone z licznymi stratami stanowisko kupiectwa nie zdołało odwrócić dawnej niechęci miarodajnych osobistości do handlu. Nagonka antyhandlowa trwała więc w dalszym ciągu w ubiegłym roku, a szczególnie intensywnie prowadzona była ona przeciw kupiectwu żydowskiemu. Nagonka ta wyrażała się — jeśli chodzi o kupiectwo żydowskie — w pikietowaniu sklepów i w szeroko zakrojonej akcji bojkotowej, która jednak naogół nie dała spodziewanych rezultatów. Konsumenci potwierdzili jeszcze raz starą prawdę, że walka konkurencyjna, prowadzona przy pomocy polityki gwałtu i eksterminacji, a więc środkami przemocy fizycznej nigdy nie może liczyć na powodzenie. Droga do pomyślności gospodarczej i do sukcesów kupiectwa chrześcijańskiego leży w zdrowej i na gospodarczych przesłankach opartej rywalizacji, od której zresztą kupiectwo żydowskie bynajmniej się nie uchyla. X. Y.

Nowa ustawa o podatku obrotowym

(t) Z dniem 1 stycznia 1939 r. weszła w życie nowa ustawa o podatku obrotowym; (Dz. U. Nr. 34, poz. 292/38) brak jeszcze rozporządzenia wykonawczego do ustawy, ale na podstawie projektu przesłanego samorządom gospodarczym do zaopiniowania można się zorientować w najważniejszych postanowieniach w zakresie opodatkowania obrotu. Dla zaznajomienia czytelników podajemy podajemy poniżej treść ustawy w systematycznym układzie.

Przedmiot opodatkowania.

W myśl nowej ustawy przedmiotem opodatkowania podatkiem obrotowym są *wszelkie prywatno - prawne, zawodowe i odpłatne świadczenia rzeczy bądź usług* wykonywane na obszarze Państwa, a nie jak dotąd przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe i zajęcia przemysłowe. Tym samym nowa ustawa uniezależnia płacenie podatku obrotowego od prowadzenia przedsiębiorstwa lub wykonywania zajęcia przemysłowego obliczonego na zysk.

Nowa ustawa opodatkowuje, jak wspomnieliśmy, wszelkie świadczenia prywatno - prawne, zawodowe odpłatne *jako takie*, bez względu na to, czy osoba trudniąca się tymi świadczeniami posiada przedsiębiorstwo czy też nie.

Nie wszystkie jednak świadczenia prywatno - prawne stanowią przedmiot opodatkowania. Nowa ustawa podobnie zresztą jak dotychczasowa przewiduje szereg wyjątków, które podlegają zwolnieniu. W szczególności wolne są od podatku obrotowego: gospodarstwa rolne, dzierżawa lub najem nieruchomości, operacje kredytu długoterminowego, praca najemna podlegająca podatkowi dochodowemu według działu II, ustawy o podatku dochodowym, eksport, przemysł ludowy i domowy, dorożkarstwo i furmaństwo wykonywane osobiście, wydawanie dzienników, odnajem pokoi umeblowanych i utrzymywanie stołowni, jeżeli ilość wynajmowanych pokoi nie przekracza 3-ch a ilość stołowników 10-ciu oraz szereg instytucji o charakterze dobroczynnym i oświatowym.

Co to jest obrót?

Podstawą wymiaru podatku obrotowego stanowi obrót przez który rozumie ustawa *zapłatę należną* za spełnione świadczenia będące przedmiotem podatku. Jeżeli jednak umowa, na której opiera się obrót jest wykonana częściowo i nie zawiera danych umożliwiających określenie należności za spełnione świadczenia, wzgl. jeśli chodzi o umowy zawarte w zakresie wykonywanego wolnego zawodu.

w takim razie obrót podatkowy stanowi zapłatę *rzeczywiście* w danym roku podatkowym otrzymaną.

Przy ustaleniu obrotu jako podstawy wymiaru podatku szereg pozycji podlega wyłączeniu: i tak m. in. podlegają wyłączeniu wszelkie podatki i opłaty pośrednie państwowe i samorządowe, pobierane od wyprodukowanych przez płatnika towarów, opłat od kart do gry, samorządowego podatku od widowisk i hoteli, oraz wszelkich innych podatków i opłat mogących obciążyć obrót. Poza tym wyłącza się z obrotu udowodnione prawodłowymi księgami handlowymi *koszty przewozu towaru i ubezpieczenia wyłożone przez sprzedającego za nabywcę, wartość zwróconych towarów, bonifikaty, skonta i odsetki prolongacyjne pod warunkiem jednak, że te zaszłości dotyczyły tranzakcji dokonanych w tym samym roku, w którym powstał obrót wzgl. w roku poprzedzającym rok podatkowy* (t.j. w poprzednim roku).

Obrót u komisanta i ajenta handlowego — — —

Poza ogólną definicją obrotu określoną powyżej, ustawa wprowadza odrębne pojęcie obrotu dla szeregu czynności, m. in. dla czynności komisanta i ajenta handlowego.

Przy komisie obrotem komisanta jest suma należnej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonywane usługi, jeżeli:

1) komisant działa na rachunek osób opłacających podatek obrotowy od towarów będących przedmiotem komisu.

2) prowadzi prawidłowe księgi handlowe i udowodni stosunek komisu umową pisenną lub korespondencją.

3) jeżeli nie otrzymuje dla siebie niezależnie od umówionego wynagrodzenia komisowego lub zamiast wynagrodzenia różnicy w całości lub w części między istotnie osiągniętą przy sprzedaży a ceną ustaloną w umowie na rzecz komisanta. Brak jednego z tych warunków powoduje obowiązek zapłacenia podatku od całkowitej sumy zapłaty. tak jak gdyby komisant działał na rachunek własny.

Przy wykonywaniu ajencji handlowej obrotem jest wynagrodzenie ajenta za pośrednictwo. O ile jednak ajent handlowy posiada sprzedawane towary w konsygnacji i działa w imieniu i na rachunek osób nie opłacających podatku obrotowego (np. w imieniu firm zagranicznych), to wówczas opłaca ajent podatek od pełnego obrotu.

Stawki podatkowe.

Nowa ustawa o podatku obrotowym podniosła dla niektórych rodzajów przedsiębiorstw stawki podatkowe z uwagi na konieczność uzyskania ekwiwalentu dla Skarbu Państwa za ubytek wpływu spowodowanych zniesieniem od 1 stycznia 1939 świadectw przemysłowych. Stawki podatkowe są silnie zróżnicowane i przedstawiają się następująco:

Rodzaj obrotów	Stawka pod. od obrotu: udowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlow.	Stawka pod. od obrotu: nieudowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handl.
Obroty osiągnięte:		
1) a) ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nieprzerobionych towarów z wyjątkiem sprzedaży w aptekach . . .	1,25%	1,7%
b) ze sprzedaży na giełdach zbożowo - towarowych ziemiopłodów, mąki, otrąb i makuchów . .	0.3%	1.7%
c) ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu towarów, przerobionych jak i nieprzerobionych przed dokonaniem sprzedaży lub wymiany	2.1%	3%
d) ze sprzedaży lub wymiany towarów przerobionych jak i nieprzerobionych przed sprzedażą lub wymianą w aptekach	3%	3%
e) z wykonywania przedsiębiorstw wydawnictw książek drukowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej	1.25%	1,7%
2) a) z czynności kredytowych, z wyjątkiem zysku brutto z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi, czyli obroty osiągnięte w postaci należnych procentów i innych wynagrodzeń za świadczenia kredytowe (np. prowizje, komisowe)	1,8%	3%
b) w postaci zysku brutto z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi	3%	3%
3) z wynagrodzenia za przerób lub wytworzenie wyrobów bądź półwyrobów z cudzych materiałów, jeżeli obroty te:		
a) nie przewyższają zł. 15.000 w stosunku rocznym	1.5%	1,5%
b) przewyższają zł. 15.000 w stosunku rocznym	3%	3%
4) za świadczenia usług o charakterze rękodzielniczym, jeżeli:		
a) nie przewyższają zł. 50.000 w stosunku rocznym	1,5%	1.5%
b) przewyższają zł. 50.000, lecz nie przewyższają zł. 100.000 w stosunku rocznym	1,5%	2,1%

c) przewyższają zł. 100.000 w stosunku rocznym 3% 3%

5) ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych, wytworzonych przez płatnika na rachunek własny, jeżeli obroty te:
   a) nie przewyższają zł. 50.000 w stosunku rocznym 1,5% 1,5%
   b) przewyższają zł. 50.000, lecz nie przewyższają zł. 100.000 w stosunku rocznym 1,5% 2,1%
   c) przewyższają zł. 100.000 w stosunku rocznym 2,1% 3%

6) z wynagrodzeń za ekspedycję, maklerstwo żeglugowe oraz przewóz osób i rzeczy 2,6% 2,6%

7) z prowizji i innych wynagrodzeń za czynności komisu w rozumieniu art. 6, pkt. 4), zdanie 1 ustawy . . . 6%

8) z prowizji i innych wynagrodzeń z czynności ajenta poza przypadkami, wymienionymi w art. 6, pkt. 5, zdanie 1 ustawy 6% 6%

9) z prowizji i innych wynagrodzeń za pośrednictwo, nie mające cech umowy ajencyjnej 6% 6%

10) tytułem kurtażu przez maklerów przysięgłych na giełdach towarowych od transakcyj giełdowych po udowodnieniu księgą maklerską . . . 3% —

11) od wszystkich pozostałych obrotów stawka podatku wynosi . . 3% 3%

Jeżeli płatnik spełnia zawodowo świadczenia kilku rodzajów podlegającym różnym stawkom, to wówczas do każdego rodzaju świadczeń stosuje się stawkę właściwą dla danego rodzaju świadczeń. Np. jeśli płatnik posiada sklep konfekcyjny, a zarazem pracownię krawiecką, to ze sprzedaży sklepowej płacić będzie podatek wedle stawki 1,25% przy prawidłowym prowadzeniu ksiąg handlowych a z pracowni jeżeli obrót nie przekracza 50.000 zł. wedle stawki 1.5%.

Wwypadkach jednak, gdzie świadczenia różnego rodzaju są takie, że są ze sobą ściśle połączone i oddzielić się nie dadzą, to stosuej się wtedy jednolitą stawkę, np. w pensjonatach, zakładach gastronomicznych i t. d.

Płatność podatku.

Podatek obrotowy płatny jest w drodze zaliczek, ostateczny zaś termin spłaty podatku mija z dniem 31 maja roku bezpośrednio następującego po roku podatkowym. Płatnicy będący kupcami rjestrowymi oraz płatnicy, prowadzący prawidłowe księgi handlowe wpłacają zaliczki do 25-go każdego miesiąca w wysokości podatku, przypadającego za miesiąc ubiegły. Obowiązek opłaty podatku w formie zaliczek miesięcznych dotyczy kupców rejestrowych bez względu na to, czy prowadzą oni prawidłowe księgi handlowe, czy też ksiąg takich nie prowadzą, gdyż jedynym i wyłącznym momentem decydującym o obowiązku miesięcznej wpłaty zaliczek jest charakter płatnika, jako kupca rejestrowego. Inni natomiast płatnicy, tj. niebędący kupcami rejestrowymi w pojęciu kodeksu handlowego, opłacają podatek w zaliczkach kwartalnych, a mianowicie za I-szy kwartał do 15 czerwca, za II-gi kwartał do 15 sierpnia, za III-ci kwartał do 15 października, a za IV-ty kwartał do 15 lutego następnego roku. Zaliczki winny odpowiadać podatkowi, przypadającemu od obrotu, osiągniętego w kwartale poprzednim, co najmniej jednak w wysokości 1/5 kwoty podatku, wymierzonego od obrotu za rok ubiegły. Jeżeli jednak płatnik niebędący kupcem rejestrowym prowadzi prawidłowe księgi handlowe w rozumieniu art. 81 ordynacji podatkowej, w takim razie jest on obowiązany do wpłacania zaliczek miesięcznych.

Płatnicy, niebędący kupcami rejestrowymi i nieprowadzący prawidłowych ksiąg ahndlowych, którzy rozpoczną wykonywanie świadczeń, podlegających podatkowi obrotowemu w roku 1939, opłacać będą podatek w drodze zaliczek kwartalnych w wysokości ustalonej przez właściwą władzę skarbową. Postanowienie o wysokości zaliczki wydaje władza skarbowa po upływie trzech miesięcy od daty wykonania po raz pierwszy świadczenia, podlegającego opodatkowaniu i po uprzednim zbadaniu wysokości obrotów. Zaliczki płatne są za kwartał kalendarzowy, w którym po raz pierwszy wykonano świadczenia w trzydzieści dni od daty doręczenia postanowienia władzy skarbowej, zaś za następne kwartały w terminach powyżej przedstawionych.

Ulgi podatkowe dla eksportu.

Wedle dotychczasowej ustawy korzystały ze zwolnienia od podatku obrotowego eksport węgla i wszelkiego rodzaju półfabrykaty i fabrykaty dokonane bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem wspólnych biur sprzedaży, przyczym za eksport uważano wywóz towarów za granice celne Państwa. Natomiast wywóz towarów do Gdańska i tzw. eksport pośredni dokonany nie przez eksportera wprost lecz za pośrednictwem krajowych przedsiębiorstw eksportowych nie korzystały za wyjątkiem materiałów drzewnych z ulg podatkowych. Obecnie nowa ustawa a w szczególności § 20 projektu rozp. wyk. do tej ustawy uważa za eksport wywóz surowców, półwyrobów i wyrobów gotowych po za granice celne Państwa oraz na obszar wolnego miasta Gdańska. O ile zatem projekt powyższy uzyska moc prawną to zwolniony będzie od podatku obrotowego zarówno eksport bezpośredni jak i pośredni (tj. eksport dokonany przez producentów za pośrednictwem krajowego przedsiębiorstwa eksportowego), którego przedmiotem są gotowe wyroby, półfabrykaty i surowce wywożone na teren Gdańska jakoteż do innych krajów. Co się tyczy sposobu udowodnienia eksportu to ustawa nie wprowadza zmian pozostawiając nadal wymóg prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych jako zasadniczy warunek uzyskania zwolnienia eksportu od podatku obrotowego.

* * *

W ten sposób przedstawiliśmy w zarysie treść najważniejszych przepisów o podatku obrotowym. Niepodobna w tej chwili zanalizować poszczególne kwestie wobec braku rozporządzenia wykonawczego. Po ostatecznym uchwaleniu i wydaniu rozporządzenia omówimy szczegółowo poszczególne zagadnienia nasuwające się w związku z nową ustawą o podatku obrotowym.

PRZEGLĄD PRASY

Postulaty rozwoju handlu w Polsce.

W „Czasie“ z dnia 2. I. zamieścił senator Barcikowski artykuł p. t. „Handel w Polsce na tle przemian gospodarczo - społecznych“. Obok momentów antyżydowskich, z którymi na tym miejscu nie będziemy polemizować, znajdują się słuszne uwagi o znaczeniu handlu w Polsce i konieczności jego rozbudowy.

„Obserwując ewolucję wypadków w państwach Europy i zestawiając je z naszą rzeczywistością, wypowiadamy pogląd, że i w Polsce zapewnienie największej wydajności handlu opierać się musi o zasadę indywidualnego prawa własności i stworzenia kupiectwu warunków rentownej pracy przy jednoczesnym niezbędnym w gospodarce planowej nadawaniu kierunku rozwojowego i kontroli ze strony Państwa, względnie organizacji społecznych. Kontrola ta miałaby przede wszystkim na celu niedopuszczenie do działania wbrew interesom Narodu.

Obok czynników państwowych coraz większa rola przypadać będzie kupieckim organizacjom terytorialnym i branżowym, które wpływając na kształtowanie się racjonalnego poziomu cen i form pracy, zapewniają rzeszom klienteli większą stabilizację stosunków i chronią je od objawów szkodliwej przypadkowości.

Przebudowa handlu w Polsce wymaga wychowania młodych pokoleń kupieckich w duchu potrzeby świadczeń na rzecz zbiorowości.

Jednym z postulatów rozwoju handlu jest konieczność równouprawnienia handlu z innymi formami wymiany.

Dlatego też, jak słusznie autor podkreśla:

„Podatkowe uprzywilejowanie spółdzielczości, tworzenie sztucznych półpaństwowych lub półsamorządowych organizmów handlowych, zwalnianych w ten czy inny sposób z różnych świadczeń, które ponosi na rzecz ogółu handel indywidualny — nie może dać dobrych wyników.

Jeśli już koniecznie mamy eksperymentować, która z form wymiany jest najbardziej odpowiednią, to stwórzmy równe warunki pracy dla nich wszystkich, a więc i dla spółdzielczości i dla handlu, z czynników zaś państwowych, którym przypadać winna nadrzędna, objektywna rola, nie stwarzajmy zainteresowanych przedsiębiorców zapewniających sobie prymat w handlowej działalności. Taka bowiem polityka demoralizuje zarówno wolny handel, jak i uprzywilejowane formy wymiany, wychowujące się w cieplarnianej atmosferze, w której zanika i degeneruje się prawdziwa przedsiębiorczość. Niestety poglądy takie, znajdujące zresztą potwierdzenie z ust najbardziej miarodajnych, zbyt często jeszcze znajdują się w wyraźnym konflikcie z życiem.

Podkreślamy to dzisiaj ze szczegółowym naciskiem, gdyż zdajemy sobie sprawę, że w czasach dzisiejszych wszystkie wielkie procesy odbywają się zbiorowo.

Kupiectwo polskie w Gdańsku.

W „Depeszy“ czytamy charakterystyczną korespondencję z Gdańska. Korespondent pisma żali się na dyskryminacje, jakie stosują władze hitlerowskie wobec tamtejszego kupiectwa polskiego. Okazuje się, że po zniszczeniu Żydów, hitleryzm zabiera się do zlikwidowania tamt. kupiectwa polskiego.

„Dla uspokojenia czujności polskiej w Gdańsku szafuje się przy tym takim »powiedzonkiem«, że »przecież to nie skierowane przeciw Polakom, a tylko przeciw Żydom«, ale bardziej otwarty i szczery »Parteigenosse« zwykł z cynicznym uśmiechem zaraz dodawać: »*Po załatwieniu się z Żydami przyjdzie kolej na Polaków*« (Kommt die Reihe an Euch Pollacken).

„Tyle cierpliwości jednak towarzysze partii N. S. D. A. P. nie mają, żeby się trzymać chronologicznej kolejności: naprzód Żydzi, potem Polacy. Już zaraz przy rozbijaniu szyb i bram razem z Żydami dostało się też niejednemu sklepowi polskiemu w Gdańsku. Bojkot przeprowadzany jest systematycznie nie tylko przeciw Żydom, lecz także przeciw polskim kupcom i rzemieślnikom. Polskie firmy i warsztaty poniosły przez bojkot ten niesłychane szkody i ponoszą je codziennie w dalszym ciągu. Partia bojkot ten organizuje na zewnątrz, wyróżniając niemieckie sklepy plakietami z orłem Rzeszy (godło obcego państwa) i swastyką, na wewnątrz przez systematyczne zakazy kupowania w polskich sklepach, zamawiania w polskich warsztatach rzemieślniczych, uczęszczania do polskich restauracyj, kawiarń, hoteli. Niejedna polska jednostka gospodarcza wobec takiego położenia musiała już zwinąć żagle, tak że stan polskiego posiadania kupieckiego się kurczy z dnia na dzień!“

(t)

INFORMATOR PRAWNICZY

W sprawie obowiązku sporządzania wyciągów z ksiąg dla użytku władz skarbowych.

W sprawie tej Krak. Stowarzyszenie Kupców przesłało do Izby Przemysłowo - Handlowej nast. treści memoriał:

Wedle art. 60, § 1 ord. pod. obowiązane są wszystkie przedsiębiorstwa:

a) zezwalać organom władz skarbowym na sporządzanie z ksiąg, dokumentów itd. odpisów i wyciągów, potrzebnych do wymiarów podatków.

b) dostarczać, na pisemne żądanie władz skarbowych bezpłatnie wszelkich posiadanych danych i informacji, potrzebnych do wymiaru podatków.

Wedle zaś § 2 tego samego artykułu: „W razie rzeczywistej trudności w dostarczaniu wspomnianych danych, powinny przedsiębiorstwa te z a w i a d o m i ć o tym wzywającą władzę skarbową, która **zarządzi sporządzenie odpowiednich wyciągów i odpisów własnymi siłami**".

Z końcem grudnia rozesłała krak. Izba Skarbowa odn. wezwania do przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych swego okręgu, prowadzących księgi handlowe z wezwaniem o szczegółowe sporządzenie wyciągów, zawierających wykazy wszystkich dostawców, odbiorców, pośredników itd. wraz z zestawieniem obrotów i transakcji kupna, pobranych prowizji itd. Niektórzy — a jest ich b. znaczna stosunkowo ilość — nie będąc w stanie zastosować się do tego wezwania, wnieśli prośby, — z powołaniem się na wyż. cyt. § 2, art. 60 o. p. — by Izba Skarbowa sporządziła odnośne wyciągi własnymi siłami, oświadczając gotowość udzielenia pomocy w każdym kierunku oraz wyjaśniając przyczyny, dla których spełnienie nałożonego na nich obowiązku przedstawia rzeczywistą trudność, wymieniając wśród tych przyczyn: szczupłość personelu, nadzwyczajne prace bilansowe, rozliczenia z klientami w związku z zamknięciem roku kalendarzowego, konieczność zatrudnienia przy tych pracach (szczegółowe wyciągi) specjalnych ludzi wzgl. oderwanie personelu od bieżących agend, a tym samym zatamowanie normalnego toku spraw handlowych, zagrożenie gospodarcze na skutek takiego zaniedbania wzgl. narażenie się na zdyskwalifikowanie ksiąg handlowych z powodu ewent. zaległości w księgowaniu (co niechybnie musiałoby mieć miejsce, w razie poświęcenia znacznej ilości czasu na sporządzanie przedmiotowych wyciągów i odpisów).

Podnieść należy, że każdy średni kupiec prowadzi kilkaset kont (dostawców i odbiorców), a więksi kupcy i przemysłowcy musieliby sporządzać wyciągi kilku lub nawet kilkunastu tysięcy klientów.

Prośby powyższe tj. o zwolnienie przedsiębiorców od tego obowiązku nie bywają jednak uwzględniane przez Izbę Skarbową, która na jednolitym formularzu jednostronnie stwierdza, (bez badania stosunków), że „według posiadanych wiadomości nie zachodzą istotne trudności w dostarczeniu informacji . . . . a żądanie Izby Skarbowej może być spełnione w normalnym czasie pracy personelu przedsiębiorstwa", przyczym Izba jeszcze raz przypomina, że termin złożenia żądanych wykazów upływa z dniem 10 stycznia 1939 r.

Spełniając życzenie z wielu stron przez naszych członków do nas kierowone, zwracamy się do Świetnej Izby z uprzejmą prośbą o łaskawą interwencję na terenie Izby Skarbowej w kierunku wyjaśnienia, iż konieczność spełnienia obowiązku sporządzania wykazów własnymi siłami przedsiębiorstwa narazić je może — w szeregu wypadków — na zatamowanie jego sprawności i na dotkliwe uszczerbki materialne. Zarazem pragniemy wskazać, że przedsiębiorca obowiązany jest w razie niemożności spełnienia żądania Izby Skarbowej — uzasadnić rzeczywistą trudność i powinien tylko **zawiadomić** o tym wzywającą władzę skarbową, ta zaś nie może skutecznie — i to pod rygorami grzywny — domagać się nadal sporządzania tych wyciągów, lecz: „zarządzi sporządzenie odpowiednich odpisów i wyciągów **własnymi siłami**".

Zdajemy sobie sprawę z tego, że Izba Skarbowa, nie dysponując odpowiednią ilością personelu, z trudnością jest w stanie opanować tę pracę na przestrzeni krótkiego czasokresu i pragnie posiłkować się w tym względzie osobami trzecimi, jednak powinna Izba Skarbowa mieć na względzie rzeczywiste trudności, często uniemożliwiające kupcowi czy przemysłowcowi wykonanie tych pracy z poważnym uszczerbkiem własnych interesów, zwłaszcza, jeżeli dany przedsiębiorca dysponuje szczupłą ilością personelu oraz jeżeli prace te dokonane być muszą w

pierwszych dniach stycznia, a więc w okresie bilansowym, przyjmowania i udzielania zamówień na okres wiosenny, inkasa itd.

Prosimy więc, by Świetna Izba raczyła wdrożyć interwencję na terenie Władz skarbowych w kierunku spowodowania do zaniechania tworzenia reguły w tym względzie, aby prawie każde przedsiębiorstwo prowadzące księgi handlowe musiało sporządzać dla Izby Skarbowej wyciągi, odpisy itd. lecz, by ograniczyła się do wypadków niewątpliwych, w których rzeczywiście i bezspornie stwierdzonym zostało, że sporządzenie przedmiotowych wyciągów nie będzie stanowiło dla przedsiębiorstwa „rzeczywistych trudności“. Generalizowanie bowiem tego wymogu spowodować może niechęć przedsiębiorców do prowadzenia ksiąg handlowych, które nie tylko służą władzy skarbowej do informacji odnośnie stosunków osób trzecich, (odbiorców i dostawców przedsiębiorstwa) ale jeszcze narażają przedsiębiorcę na konieczność sporządzania wyciągów, żmudnych odpisów, na dostęp każdorazowy organów skarbowych do ksiąg itd.

Wartość dowodowa „informacji“ dla celów podatkowych na tle orzecznictwa.

Jak wiadomo przy każdej izbie skarbowej jest czynne tzw. »biuro informacyjne«.

Działalność biura informacyjnego obejmuje, poza zadaniami natury ogólnej (śledzenie przejawów życia gospodarczego w swoim okręgu gromadzenie w tym kierunku potrzebnych materiałów i danych statystycznych oraz komunikowanie zebranych wiadomości urzędom skarbowym celem zużytkowania przy wymiarze podatków, zbieranie oraz opracowywanie materiałów niezbędnych do ustalenia norm szacunkowych i orientacyjnych dla podatków — również przyjmowanie oraz zbieranie ze wszystkich dostępnych źródeł w okręgu izby skarbowej informacji, dotyczących obrotów i dochodów płatników i, wreszcie, segregowanie oraz terminowe rozsyłanie tych danych właściwym urzędom skarbowym.

Właściwe władze wymiarowe, badając księgi handlowe podatnika, sprawdzają, czy dane zawarte w tych księgach są zgodne z posiadanymi informacjami.

Podatnik wyjaśnia zachodzące niezgodności albo wprost rewidentowi (tak iż ostatni nie umieszcza zmianki o zachodzących sprzecznościach w protokóle), albo w wyjaśnieniu do protokółu badania ksiąg, albo wreszcie w odpowiedzi na dekret wątpliwości. Jeśli podatnik wyjaśnia niezgodności (różnice w sposobie) lub w czasie księgowania, mylność informacji itp. władza wymiarowa winna dokładnie wyjaśnienie zbadać.

Informacje, które posiada władza, same przez się nie są żadnym dowodem. One mogą być wykorzystane przeciw płatnikowi, jeżeli on omieszkał wyjaśnić różnice zachodzące między stanem faktycznym przezeń podanym a treścią informacji. Rzeczą władzy jest wówczas wniknąć w istotę tych różnic i przyczyny niewyjaśnienia lub nieusunięcia ich przez płatnika oraz wysnuć z ustalonego stanu sprawy odpowiednio motywowany wniosek. Nie jest natomiast dopuszczalne zajęcie zgóry negatywnego stanowiska wobec usiłowania płatnika wyjaśnienie różnic lub wykazania błędu w materiale informacyjnym władzy (wyrok NTA z dn. 27. 5. 1938, l. rej. 3572/34).

W konkretnym przypadku władza posiadała informacje, których źródła nie ujawniono, że skarżący nabyli u pewnej firmy w różnych datach towaru na sumę wyższą o zł. 1.989.48 niż wykazywały wpisy książkowe, skarżący zaś bronili rzetelności wpisów przedstawionym pismem owej firmy podającym zakup towaru według poszczególnych dni, oraz dodatkowo rejentalnie zaświadczonym wyciągiem z ksiąg owej firmy, w którym przy poszczególnych pozycjach powołano numery rachunku oraz podano stronę księgowego wpisu.

W tej sprawie przewodniczący Komisji Szacunkowej zaznaczył w swoim sprzeciwie, że »przedstawione przez firmę zaświadczenie prywatne nie wyczerpuje dowodnie powstałej rozbieżności«. NTA nie uznał tego stanowiska: »Skoro chodzi o transakcje między kupcami, wyjaśnia NTA, zaświadczenie drugiego kontrahenta nie może mieć innych cech aniżeli dokumentu prywatnego, ale także dokument prywatny nie jest zgóry pozbawiony wiarogodności tylko dlatego, że jest dokumentem prywatnym. W konkretnym wypadku poza tym płatnik odwołał się do konkretnych wpisów dokonanych przez swego dostawcę w księgach handlowych tegoż. Władza orzekająca nie ujawniła w zaskarżonym orzeczeniu, czy i z jakim wynikiem dokonała porównawczego badania wpisu spornych tranzacji w księgach obydwóch kontrahentów, względnie«. Z tych powodów NTA orzeczenie uchylił.

W innej sprawie rozpoznawanej przez NTA w dn. 6. 10. 1937, l. rej. 4657/35 stan faktyczny był następujący.

Informacja posiadana przez Urząd wskazywała, że firma »H« zakupiła w firmie »A« towar na zł. 1.074.15, podczas gdy księgi firmy »A« wykazywały zakup na zł. 1.213.95. Zaświadczenie firmy »H« nie potwierdziło stanowiska firmy »A«. Powstała więc sprzeczność w księgowości

W sprawie wykładów pieniężnych przedstawicieli handlowych na rachunek firm zagranicznych.

W umowach zawieranych przez komisantów i przedstawicieli handlowych z zastępowanymi firmami zagranicznymi znajduje się, jako reguła, klauzula, iż zastępca wykłada za firmę zastępowaną wydatki na porto, depesze, telefony i t. p., które są mu następnie zwracane przy obrachunku prowizyjnym.

Na skutek powstałych wątpliwości czy tego rodzaju czynności nie kolidują z przepisami dekretu dewizowego, na zapytanie Zrzeszenia Przedstawicieli Handlowych i Komisantów w Warszawie, Komisja Dewizowa wyjaśniła, że dokonywanie przez przedstawicieli handlowych z ich własnych funduszów wypłat w kraju na pokrycie wydatków zagranicznych zleceniodawców jest zabronione jako jednoznaczne z udzieleniem kredytu cudzoziemcowi (art. 9 dekretu dewizowego) wzgl. postanowieniem do dyspozycji cudzoziemca środków płatniczych (art. 8 dekretu dewizowego).

Okólnik Komisji Dewizowej Nr. 7, rozdz. II zezwala na tego rodzaju wypłaty tylko wówczas, gdy przedstawiciel dokonuje ich z funduszów cudzoziemca t. j. sum zainkasowanych na jego rzecz i w granicach salda kredytowego na jego rachunku.

dwóch firm. NTA zajął w tej sprawie następujące stanowisko:

Sam fakt niezgodności zapisu księgowego z informacją władzy, zaczerpniętą z ksiąg handlowych innej firmy, nie może jeszcze spowodować dyskwalifikacji ksiąg, gdyż w ten sposób przyznana by była bez żadnego uzasadnienia większa wiarygodność księgom jednej firmy aniżeli księgom drugiej firmy. O ile więc władza kwestionuje poszczególne zapisy księgowe z tych powodów, że są niezgodne z informacjami, zaczerpniętymi z ksiąg innej firmy, i ma wątpliwość co do prawidłowości wyjaśnień płatnika odnośnie zachodzącej sprzeczności między księgami obydwu przedsiębiorstw, to jej obowiązkiem jest ustalić faktyczny stan sprawy drogą odpowiednich dochodzeń i zawiadomić płatnika, z jakich powodów jego twierdzenia zostały pominięte.

Orzecznictwo podatkowe.

Ordynacja podatkowa.

Dowód ze świadków: Zawiadomienie płatnika o terminie przesłuchania; uzasadnienie ujemnej oceny dowodu.

Ordynacja podatkowa nie przewiduje zawiadamienia płatnika o terminie przesłuchania świadka przez władze skarbowe.

Podanie w orzeczeniu władzy odwoławczej jedynie konkluzji z przesłuchania zaofiarowanego przez płatnika świadka w formie ogólnikowej, mianowicie, że zarzuty odwołania nie zostały udowodnione, nie stanowi dostatecznego rozprawienia się z dowodem.

Wyrok NTA z 28 września 1938, l. rej 5957/36.

Dowód z biegłych: żądanie przesłuchania pod przysięgą.

Pominięcie w motywach orzeczenia władzy odwoławczej zawartego w odwołaniu żądania przesłuchania biegłych pod przysięgą stanowi istotną wadliwość postępowania.

Wyrok NTA z 21 września 1938. . rej. 1015/37.

Księgi handlowe: Odtworzenie skradzionych ksiąg zasadniczych.

Księgi, odtworzone na podstawie luźnych dowodów rachunkowych, nie mają waloru sanującego brak pierwiastkowych ksiąg, nawet w pojęciu zapisków.

Wyrok NTA z 26 listopada 1937, l. rej. 1653/36.

Odwołanie spóźnione — właściwość do orzekania o dotrzymaniu 7-dniowego terminu od ustalenia przeszkody.

Rozstrzyganie kwestii, czy przewidziany w art. 110, § 3 O. P. (poz. 134/36 Dz. Ust.) 7-dniowy termin został dotrzymany, należy do władzy, powołanej do rozpatrzenia odwołania od samego wymiaru.

Wyrok NTA z 11 października 1938, l. rej. 5112/36.

Podwójne opodatkowanie.

Wniosek o rewizję prawomocnego wymiaru z powodu podwójnego opodatkowania tego samego przedmiotu nie jest wnioskiem o wznowienie postępowania, lecz winien być rozpatrywany pod kątem widzenia przepisów art. 118 § 2 O. P. (poz. 134/36 Dz. Ust.).

Wyrok NTA z 31 października 1938, l. rej 2095/34 i 6151/35.

Księgi handlowe: Odpowiedzialność karna za nierzetelne prowadzenie.

Nierzetelne prowadzenie ksiąg handlowych, powodujące uszczuplenie podatku lub narażające podatek na uszczuplenie, podlega karze tylko z art. 177 Ordynacji Podatkowej a nie z art. 281 Kodeksu Karnego, który przewiduje karę wyższą.

Uchwała całej Izby Karnej SN z 21 maja 1938 r. L. K. 2839/37.

Podatek dochodowy.

„Zyski sanacyjne“ u osób fizycznych.

Zyski sanacyjne, t.j. opusty z długów, uzyskane przez dłużnika od wierzycieli, w celu uzdrowienia jego stosunków majątkowych, nadwyrężonych przez poniesione straty, nie stanowią u osoby fizycznej dochodu podatkowego.

Wyrok NTA z 2 czerwca 1938, l. rej. 2451/34.

Wydatek na porady w sprawach podatkowych. — Wydatek na rewizję księgowości przedsiębiorstwa i opracowanie zeznań podatkowych.

Dla oceny potrącalności wydatku na porady w spra-

wach podatkowych nie ma żadnego znaczenia okoliczność, czy porada odnosiła się do podatków podlegających odliczeniu.

Wydatek na rewizję księgowości przedsiębiorstwa w związku z wymogami prawa podatkowego oraz na opracowanie na podstawie ksiąg zeznań podatkowych podlega potrąceniu.

Wyrok NTA z 11 czerwca 1938, l. rej. 5685/35.

Wydatki poniesione przez nabywców nieruchomości płatnika, na poczet ceny kupna.

Wydatki, poniesione zgodnie z umową sprzedaży, przez nowonabywców nieruchomości, będącej źródłem dochodu podlegającego opodatkowaniu u sprzedawcy, i zaliczone na poczet ceny kupna, muszą być traktowane pod względem ich potrącalności względnie odliczalności tak samo jak wydatki, poniesione przez samego płatnika.

Wyrok NTA z 4 kwietnia 1938, l. rej. 4527/36.

Koszty propagandy — sposób udowodnienia.

Kwity właściciela przedsiębiorstwa na pobrane przez niego z kasy kwoty na koszty propagandy, bez poparcia ich choćby specyfikacją, bliżej określającą rodzaj wydatków, nie są dostatecznym udowodnieniem związku gospodarczego poniesionych wydatków z osiągnięciem dochodu.

Wyrok NTA z 10 stycznia 1938, l. rej. 3328/35.

Ocena potrącalności wydatków w razie braku dowodów na pewne pozycje wpisów w księgach.

Brak udokumentowania pewnych pozycyj w księgach, prowadzonych merytorycznie prawidłowo, może dać podstawę do żądania wyjaśnień i dowodów, natomiast nie daje podstawy do uznania za niepotrącalne wydatków, które mimo braku udokumentowania nie budzą wątpliwości co do swego charakteru kosztów handlowych.

Wyrok NTA z 29 kwietnia 1935, l. rej. 6781/32.

Ocena potrącalności bonifikat w razie niewykazania w dzienniku nazwisk odbiorców.

Nie wykazanie w dzienniku nazwisk odbiorców, którym udzielono bonifikat, nie uzasadnia samo przez się uznania tego wydatku za niepotrącalny, lecz tylko prawo władzy do żądania uzupełniających dowodów.

Wyrok NTA z 8 czerwca 1936, l. rej. 4028/34.

Strata na udziale w spółdzielniach.

Strata na udziale w spółdzielni nie podlega potrąceniu.

Wyrok NTA z 16 października 1936, l. rej. 10.500/34.

Wydatek na zastąpienie drewnianego magazynu cukrowni murowanym.

Odpisana na straty niezamortyzowana wartość drewnianego magazynu cukrowni, zastąpionego na żądanie władz budynkiem murowanym, jest potrącalna: tak samo odpowiednia część kosztów zastąpienia drewnianego stropu żelaznym.

Wyrok NTA z 26 stycznia 1938, l. rej. 10.528/34.

Wydatki na roboty „renowacyjne".

Wydatki na utrzymanie źródła dochodu w stanie zdatnym do normalnego użytku a więc do przynoszenia dochodu, względnie na przywrócenie go do stanu pierwotnego, który uległ pogorszeniu wskutek upływu czasu, stanowią potrącalne koszty.

Wyrok NTA z 4 lutego 1938, l. rej. 4578/36.

Dochód z lichwiarskich odsetek.

Odsetki, otrzymane od wypożyczonego kapitału, podlegają opodatkowaniu, choćby przekraczały dozwoloną przez prawo wysokość.

Wyrok NTA z 19 maja 1938, l. rej. 863/36.

Płatność podatków w styczniu.

W styczniu płatne są następujące podatki:

1) Do dnia 5 stycznia — *podatek od energii elektrycznej*, pobrany przez sprzedawcę energii w okresie 16—31 grudnia 1938 r.; do dnia 20 stycznia — tenże podatek, pobrany w okresie 1—15 stycznia 1939 r.;

2) do dnia 7 stycznia *podatek dochodowy* od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawców w grudniu 1938 r.;

3) do dnia 25 stycznia — *zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy* od obrotu za 1938 r. w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w grudniu 1938 r. — przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych obrotach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii oraz przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

4) do dnia 25 stycznia — *zaliczka kwartalna (za IV kwartał) na podatek przemysłowy* od obrotu za 1938 r. w wysokości podatku, przypadającego od obrotu, osiągniętego w ubiegłym kwartale (październik — grudzień 1938) przez przedsiębiorstwa, niewymienione w punkcie 3, a prowadzące prawidłowe księgi handlowe.

Ponadto płatne są w styczniu zaległości, odroczone lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu, oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w styczniu 1939 r.

PORADNIK BUCHALTERYJNO podatkowy

pod red. Dra M. Lustgartena

zaprzys. biegłego sądowego dla księgowośc

Obowiązek kupca rejestrowego sporządzania inwentarzy i bilansów oraz przedkładania ich sądowi rejestrowemu.

Kodeks handlowy w art. 57, § 1 powiada: Kupiec obowiązany jest przy rozpoczęciu przedsiębiorstwa tudzież na koniec każdego roku obrotowego sporządzić inwentarz i bilans. § 2, art. 57 stanowi, że inwentarz i bilans podpisze kupiec; przy spółkach jawnych i komandytowych podpiszą wszyscy wspólnicy, upoważnieni do prowadzenia spraw spółki.

Z przepisów tych jasno wynika, że o ile kupiec rozpoczyna prowadzenie przedsiębiorstwa nie przez wkład gotówkowy lecz przez wniesienie do przedsiębiorstwa aportu (jak towary, urządzenia i t. d.) to musi sporządzić inwentarz tego aportu oraz bilans otwarcia. W istniejących już przedsiębiorstwach winien kupiec rejestrowy obowiązany z ustawy do prowadzenia ksiąg handlowych sporządzić inwentarz t.j. dokładne zestawienie poszczególnych pozycji bilansowych tak w stanie czynnym jak i biernym, oraz bilans zamknięcia i rachunek zysków i strat, z końcem każdego roku obrotowego.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dn. 1 lipca 1934 r. o rejestrze handlowym przepisuje w § 65, ustęp 1, że kupiec rejestrowy jest obowiązany w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrotowego przedstawić sądowi rejestrowemu inwentarz i bilans sporządzone na koniec roku kalendarzowego.

W myśl przepisu § 66 wymienionego rozporządzenia dokumenty przedstawione sądowi rejestrowemu powinny być podpisane przez kupca, jak również przez księgowego, jeżeli on je sporządził.

Do przedstawionych dokumentów kupiec dołączy sądowi odpis bilansu poświadczony w ten sam sposób przez kupca i księgowego i złoży go w sądzie rejestrowym.

Kupiec rejestrowy winien więc przedłożyć sądowi rejestrowemu o ile rok obrotowy kończy się z dniem 31 grudnia t.j. rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym, najpóźniej do dnia 1 kwietnia pod rygorem grzywny, tak inwentarz jak i bilans zamknięcia. Dokumenty te winien podpisać kupiec a o ile inwentarz i bilans sporządził księgowy, to także księgowy powinien je podpisać.

Oprócz oryginałów inwentarza i bilansu, winien kupiec doręczyć sądowi rejestrowemu odpisy również przez siebie i księgowego podpisane.

Oryginały inwentarza i bilansu zwraca sąd rejestrowy kupcowi po umieszczeniu na nim zaświadczenia, że zostały przedłożone, zaś odpisy zatrzymuje i składa je do akt rejestru.

Opłata sądowa przy składaniu inwentarzy i bilansów wynosi od kupców jednoosobowych zł. 2.— zaś od spółek jawnych i komandytowych zł. 5.—

(L)

SPROSTOWANIE

Na skutek przeoczenia pominięto w nrze 44 »Przeglądu Kupieckiego« nazwisko Ignacego Herliczki autora artykułu p. t. »Solidarna odpowiedzialność za opłaty stemplowe od przelewu wierzytelności«, który jest przedrukiem z czasopisma »Buchalter Polski«, za co niniejszym zarówno Autora jak i Redakcję czasopisma »Buchalter Polski« przepraszamy.

Redakcja P. K.

Wieczór informacyjny w Stowarzyszeniu Kupców G/Śl.

W dniu 29 ub. m. odbył się w lokalu Stowarzyszenia Kupców G/Śl. w Katowicach **Wieczór informacyjny w sprawach podatkowych.** Referowali pp. Dr. Goldstein i Dr. Rapaport, którzy na wstępie dali przegląd ustawodawstwa podatkowego na r. 1939.

Po referatach wywiązała się obszerna dyskusja, w toku której referenci udzielali odpowiedzi na stawiane pytania obecnych oraz wyjaśnień. W toku dyskusji poruszono sprawy ulg podatkowych, stawek podatkowych na r. 1939, potrąceń ze świadectw przemysłowych i t. d.

Zebranie było ze wszech miar udane i wykazało celowość tego rodzaju wieczorów.

Konkurs wystaw.

Stowarzyszenie Kupców G/Śl. uprasza swoich członków o zgłaszanie **wystaw do konkursu,** który odbędzie się w pierwszej połowie stycznia. Spodziewać się należy, że wszyscy zrzeszeni kupcy chętnie skorzystają z okazji zaprezentowania swoich wystaw.

Fotografie 2-ch pierwszych premiowanych wystaw zamieszczone będą w „Przeglądzie Kupieckim".

Zmiana lokalu.

Firma Königsberger i Ska, Dom Mody w Katowicach przeniosła się do nowego lokalu przy ul. Br. Pierackiego 4.

Pomoc Zimowa Bezrobotnym.

Stowarzyszenie Kupców G/Śl. prosi ponownie P. T. Członków o punktualne wpłacanie na **Pomoc Zimową** według ustalonych i zapodanych norm.

Zarazem uprasza się o zawiadamianie biura Stowarzyszenia o dokonanych wpłatach, a to celem umożliwienia prowadzenia dokładnej ewidencji.

Zniżki teatralne.

Członkowie **Stowarzyszenia Kupców G/Śl.** mogą otrzymać w biurze Stowarzyszenia 35-procentowe zniżki do Teatru Miejskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach.

Z rejestru handlowego Sądu Okręgowego w Katowicach.

Do rejestru handlowego B. 1586 wpisano dnia 12 listopada 1938 r. przy firmie „Foto-Lux" Spółka z ogr. odp. w Katowicach, że Hersz Lajb Brauner ustąpił z zarządu, zaś na jego miejsce została wybrana Łucja Brauner.

*

Do rejestru handlowego A. 4383 wpisano dnia 25 października 1938 r. firmę o brzmieniu Rudolf Steinfeld z siedzibą w Katowicach ul. Mickiewicza 4. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest detaliczna sprzedaż papieru, przyborów do pisania i towarów kolonialnych.

*

Do rejestru handlowego A. 3483 wpisano dnia 4 listopada 1938 r. firmę o brzmieniu: Sprzedaż artykułów żelaznych i fornier, właściciel A. Kuperman, Katowice, Stanisława 5. Siedziba: Katowice, ul. Stanisława 5. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest sprzedaż artykułów żelaznych. Właściciel Abram Kuperman.

*

Do rejestru handlowego B. 1571 wpisano dnia 12 października 1938 r. przy firmie Śląski Bazar, Spółka z ogr. odp. w Katowicach, że lokal firmy znajduje się obecnie przy ul. Teatralnej 10. Z zarządu ustąpili: Anszel Blajwas i Maurycy Hamburger. Członkami zarządu zostali ustanowieni Jakub Lewiński i Sura Gitla Frank.

*

Do rejestru handlowego A. 3480 wpisano dnia 13 października 1938 r. firmę o brzmieniu: S. Nejman, z siedzibą w Katowicach, ul. Andrzeja 3 i jej właściciela Szlamę Nejmana. Przedmiot przedsiębiorstwa: wyrób cukierków oraz sprzedaż cukierków i czekolady.

*

Do rejestru handlowego A. 3412 wpisano dnia 14 czerwca 1938 r. firmę o brzmieniu: H. Glecer, z siedzibą w Katowicach, ul. Krakowska 16 i jej właściciela Hudesa Glecera. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest: detaliczna sprzedaż ogórków, kapusty i ziemiopłodów. Abraham Berek Glecer ma prokurę samodzielną.

*

Do rejestru handlowego B. 1326 wpisano dnia 28 września 1938 r. przy firmie „Whole-Worth“, Spółka Akcyjna w Katowicach, oddział w Chorzowie, że dalszym członkiem zarządu został ustanowiony Leon (Lajb) Pozmantjer. Spółkę reprezentują dwaj członkowie zarządu łącznie lub jeden członek zarządu łącznie z jednym prokurentem. Iser Pozmantjer otrzymał prokurę łączną. Uchwałą Walnego Zgromadzenia akcjonariuszów z dnia 4 sierpnia 1938 r. zmieniono statut w par. 14-tym odnośnie sposobu reprezentacji spółki.

Po okresie świątecznym.

Okres świąteczny mamy już za sobą, i możemy sporządzić bilans, choć tylko całkiem surowy.

Niejednokrotnie już podnoszono, że okres ten wymaga od kupca dużego i różnorodnego wysiłku. Różnorodność ta jest u naszego kupca (nie tyle jest ile być musi) wielostronna. O wszystko musi się troszczyć: by miał dobry towar, tani towar, odpowiednio dobrany, dobre opakowanie, ładną wystawę, należycie przygotowany personel, jednym słowem musi — jak reżyser — tak podzielić role, aby obie strony były zadowolone. I musi pamiętać, że istnieją czynniki, które pragną popsuć mu szyki....

Jeśli idzie o teren Katowic, to można powiedzieć, że podział ról dobrze był ułożony, że kupiectwo wykonało swoje zadanie z największą uwagą i starannością.

Właściwy ruch przedświąteczny rozpoczął się tu dopiero w ostatnim tygodniu; mróz wzmógł zapotrzebowanie na ciepłe rzeczy, na obuwie itp. Na ulicach śródmieścia duże, jasno oświetlone i barwne wystawy przyciągały tłumy publiczności. W sklepach ruch i ożywienie, personel na ogół opanowany, załatwia spokojnie i grzecznie. Gdzieniegdzie tylko sprzedawcy wypadają z roli i stają się „urzędowi“. Ale to sporadyczne wypadki. Niemniej, jak słychać, siła kupna była w tym roku mniejsza i popytem cieszyły się raczej artykuły tańsze.

Praca kupca żydowskiego była w omawianym okresie szczególnie ciężką, bo poza wszystkim o czym już wspomniano — odbywała się przecież w atmosferze napięcia nerwowego. Momenty natury niegospodarczej: przemówienia radiowe, transparenty, nawoływania bojkotowe wyrostków — to przecież nie dodawało energii do pracy, lecz raczej ją osłabiało.

Ale mimo to kupiectwo nasze spełniło tak jak należy swoją funkcję gospodarczą i okazywało na każdym kroku swoją dbałość o klienta; ujmowało sprawę po kupiecku i wykazało h a r t.

I to przede wszystkim jest aktywną pozycją w bilansie poświątecznym.

Silmerkur.

KRONIKA TARNOWSKA

W poniedziałek 26 grudnia 1938 r. odbyło się posiedzenie Wydziału Zrzeszenia, na którym przed rozpoczęciem obrad Prezes Zrzeszenia p. Mgr. Spielman poświęcił błp. Józefowi Heumanowi zasłużonemu Prezesowi Zrzeszenia w związku z pierwszą rocznicą Jego śmierci serdeczne wpomnienie. po czym zdał sprawozdanie z działalności Zrzeszenia za czas listopad i grudzień 1938 r. Na wstępie podkreśla sprawozdawca żywotną działalność sekcyj branżowych oraz fakt zorganizowania się przy Zrzeszeniu dalszych dwóch sekcyj a to papierniczo - drukarskiej pod przewodnictwem p. F. Götzlera i futrzarskiej pod przewodnictwem p. A. Straussa. W okresie sprawozdawczym odbyło się 8 zebrań branżowych oraz miały miejsce dwie konferencje porozumiewawcze pracodawców z delegatami Związku zawodowego w sprwie odnowienia układu zbiorowego i podwyżki płac w przemyśle konfekcyjnym, bieliźniarskim oraz branży galanteryjnej. Ponadto prezydium odbyło konferencję z delegatem »Przeglądu Kupieckiego« w sprawach, związanych z akcją werbunkową abonentów na terenie Tarnowa. W dziedzinie kulturalno - oświatowej zapoczątkowano cykl referatów z dziedziny prawa podatkowego, wygłaszanych przez delegatów Urzędu Skarbowego w Tarnowie, który będzie kontynuowany w okresie zimowym. W dalszym ciągu podjęło Prezydium skuteczną interwencję u p. Naczelnika Urzędu Skarbowego w sprawie zwolnienia kilkudziesięciu najuboższych straganiarzy od obowiązku nabycia świadectw przemysłowych na rok 1939. Ponadto opracował sekretariat szczegółową ankietę o sytuacji w handlu w roku 1938 na tut. terenie gospodarczym oraz listę kandydatów na biegłych podatkowych dla dalszych 5-ciu branż, zorganizowanych w sekcje przy Zrzeszeniu. W związku z ukonstytuowaniem si komisji szacunkowej dla wymiaru składek przy Gminie Żydowskiej, Zrzeszenie wydelegowało wicepr. S. Dinetnfassa jako członka tejże komisji. Z uwagi zaś na ogromne zainteresowanie sfer kupieckich sprawą prowadzenia ksiąg handlowych uruchomiono przy Zrzeszeniu pod kierownictwem rutynowanego księgowego poradnię buchalteryjna - bilansową. Po omówieniu spraw bieżących a w w szczególności stosunku organizacyjnego Zrzeszenia do Cantrali w Krakowie i w Warszawie Wydział ferował uchwałę. w kierunku obowiązku interesowania się każdego kupca i przemysłowca w sprawozdaniu z działalności Zrzeszenia za rok 1938 oraz nabycie egzemplarza rocznika. Dłuższą debatę wywołała sprawa udziału kupiectwa w zbliżających się wyborach do Rady Miejskiej. Po żywej i wyczerpującej dyskusji Wydział wypowiedział się za przystąpieniem do akcji wyborczej. W końcu omówiono organizację przyjmowania przez Zrzeszenie wpłat na świadectwa przemysłowe na rok 1939.

Możliwości handlowe.

Centrala Związku Kupców, Warszawa, Senatorska 22, otrzymała z Państwowego Instytutu Eksportowego przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu szereg informacyj dotyczących, możliwości do handlu z zagranicą, a mianowicie:

Firma importowa w USA interesuje się importem z Polski różnych artykułów.

Firma agenturowa w Szwecji pracująca na rachunek własny interesuje się różnymi artykułami mającymi zbyt w Szwecji.

Firma agenturowa na Kubie interesuje się objęciem przedstawicielstwa firm z następujących branż: kleju kostnego, bieli cynkowej, oleju lnianego, kołków drewnianych do butów, blach cynkowych i miedzianych oraz żelaza galwanizowanego.

Firma amerykańska interesuje się importem wyrobów alabastrowych (popielniczek, całe garnitury do palenia, podstawy do lamp), „chinawarę" (porcelana stołowa przezroczysta) i szkła stoołwego (większe ilości solniczek, pieprzniczek, flaszeczek do perfum i t. p.).

Firma szwedzka interesuje się importem kredy szlamowanej i suchomielonej.

Firma angielska interesuje się importem 1-litrowych butelek do wina (Vermouth).

Firma londyńska interesuje się importem szkła perfumeryjnego wraz z montażem metalowym jak rozpylacze, puderniczki na toalety ze szkła ciętego it. p.

Rynek szwajcarski poszukuje sproszkowanych pomidorów.

Rynek szwajcarski zamierza sprowadzić z Polski pewną ilość dziczyzny bitej, w pierwszym rzędzie, zająców, bażantów i kuropatw.

Firma agenturowa we Francji interesuje się importem z Polski wszelkiego rodzaju pasz.

Na terenie Francji istnieje zapotrzebowanie na zwierzynę żywą, która zostałaby przeznaczona na poprawienie zwierzostanu.

Firma szwajcarska interesuje się importem alpini sibiricum.

Firma angielska interesuje się importem cukrochlorku węgla.

Firma angielska interesuje się importem związków ołowiu, miedzi, cynku, potasu i sody.

Firma angielska interesuje się nawiązaniem kontaktu z producentami guzików szklanych i drewnianych.

Firma londyńska interesuje się importem mączki kostnej.

Firma egipska pragnie nawiązać kontakt z producentami: siarczanu magnezu, chlorku, ałunu potasowego, sody kalcynowanej i innych.

Południowo - afrykańska firma agenturowa pragnie opracowywać zbyt bielizny damskiej, haftów, rękawiczek skórzanych i różnej taniej konfekcji, jak ubrania gotowe, koce itd.

Firma indo - holenderska pragnie nawiązać szybko stosunki handlowe w zakresie pulowerów i kostiumów kąpielowych męskich i damskich. Poszukuje ona również spodenek „shorts" męskich i damskich w kol. granatowym, khaki i białym, bluzek i bluzeczek damskich, spodni męskich białych i kremowych, płaszczy od deszczu, ubrań gotowych lepszego typu, wyrabianych w Czechosłowacji, oraz różnych innych artykułów włókienniczych i konfekcyjnych.

Firma sudańska poszukuje lekkich tkanin bawełnianych według nadesłanych próbek.

Firma egipska poszukuje zastępstw polskich w różnych artykułach włókienniczych.

Firma norweska pragnie nawiązać stosunki handlowe z polskimi dostawcami tkanin bawełnianych bielonych i niebielonych, jak również z jedwabiu sztucznego.

Firma łotewska poszukuje dostawcy włosianek do wyrobu denek do sit.

Firma holenderska poszukuje kontaktów na zbyt następujących artykułów, dotychczas sprowadzanych z Czechosłowacji: wstążki jedwabne, brzeżki haftowane do bielizny, potniki jedwabne, sznury, taśmy gumowe do szelek, taśmy i tasiemki bawełniane różnego rodzaju.

Firma angielska poszukuje kontaktu z firmą polską, któraby mogła dostarczać pończochy z jedwabiu sztucznego i naturalnego na rynek angielski.

Firma holenderska interesuje się importem koronek dla celów kościelnych, jak np. brzegi koronkowe do komż, przykrycia na ołtarz itd.

Firma holenderska poszukuje przedstawicielstwa na dostawy różnych gatunków przędzy w zastępstwie czeskich, zwłaszcza wełnianej przędzy czesankowej.

Południowo - afrykańska firma agenturowa pragnie nawiązać kontakt z sumienną i sprężystą wytwórnią rękawiczek skórkowych w Polsce w celu otrzymania zastępstwa.

Importerzy belgijscy, którzy dotychczas sprowadzali watę do gilz z Czechosolwacji, pragną importować z Polski watę do wyrobu filtrów do gilz papierosowych.

Firma szwedzka pragnie nawiązać stosunki handlowe z eksporterami polskimi juty, włosia, trawy morskiej, skór meblowych i shirtingu.

Firma angielska poszukuje dostaw swetrów wełnianych wykonanych ręcznie, o żywych motywach polskich.

Firma angielska interesuje się importem pantofli rannych skórzanych niebieskich, czarnych i brązowych oraz filcowych, damskich i dziecinnych.

Firma peruwiańska widzi możliwości zbytu na miejscowym rynku dla firanek oraz ludowych wyrobów lnianych na bieliznę stołową i na ubrania.

Na rynku szwajcarskim istnieje zapotrzebowanie na pewne rodzaje jarzyn suszonych, a mianowicie czosnek, pietruszkę i selery.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Ch. Storch, Brzostek — O ile WPan faktycznie zapłacił podatek przemysłowy w 1937 roku, to przysługuje Panu prawo potrącenia tego podatku z wymierzonego Panu podatku dochodowego, na rok 1937. O ile natomiast podatek ten dotyczy lat poprzednich, to w myśl ustawy nie wolno Panu potrącić podatku przemysłowego za lata ubiegłe.

L. N. Tarnów — Odpowiedź znajdzie Pan w bieżącym numerze »Przeglądu Kupieckiego« w artykule p. t. »Nowa ustawa o podatku obrotowym.

KRONIKA KRAKOWSKA

Z działalności Związku Stowarzyszeń Kupieckich

Onegdaj odbyło się posiedzenie Prezydium Związku Stow. Kup. Maołp. Zach., na którym omawiano sprawę ożywienia działalności poszczególnych Stowarzyszeń prowincjonalnych i nawiązania bliższego i ściślejszego kontaktu między Związkiem a poszczególnymi Stowarzyszeniami.

Mając na uwadze konieczność intenzywnej i zwartej akcji konstruktywnej wśród szerokich sfer kupieckich zrzeszonych w poszczególnych Stowarzyszeniach prowincjonalnych i rozbudowania agend w kierunku zespolenia organizacyjnego celem skuteczniejszej obrony postulatów kupieckich i rozwinięcia akcji samopomocowej i oświatowej dla podniesienia stanu kupiectwa żydowskiego — uchwaliło Prezydium Związku w wyniku dyskusji, w której brali udział Prezes Związku r. Landau, wiceprezes r. Lauterbach, Halpern, Szyf i Dyr. Himmelblau, co następuje:

I. Nawiązać osobisty kontakt z poszczególnymi organizacjami prowincjonalnymi przez regularne delegowanie swych przedstawicieli celem zorganizowania powyższej akcji na terenie odnośnych Stowarzyszeń.

II. Utworzenia odrębnego sekretariatu przy Zarządzie Związku Stowarzyszeń Kupieckich Małop. Zach. w Krakowie, którego zadaniem będzie utrzymanie stałego kontaktu z poszczególnymi organizacjami i załatwianie spraw zainteresowanych organizacji prowincjonalnych. Sekretariat objął redaktor „Przeglądu Kupieckiego" Dr. A. Thaler. Siedziba Sekretariatu mieścić się będzie w lokalu Związku w Krakowie ul. Grodzka 40.

III. Wezwać poszczególne Stowarzyszenia prowincjonalnego do wszczęcia energicznej akcji spopularyzowania organu Związku Stowarzyszeń „Przegląd Kupiecki" wśród szerokich sfer kupieckich na prowincji, oraz utrzymania kontaktu na łamach tego pisma przez regularne nadsyłanie sprawozdań z życia organizacyjnego kupiectwa prowincjonalnego.

W wyniku powyższej uchwały odbyło Prezydium Związku Stow. Kup. Małop. Zach. dnia 2 b. r. konferencję, na którą zaproszono Dra Freudenheima, red. Hofstättera i Dra Thalera, którzy przedstawili program pracy organizacyjnej na terenie Stowarzyszeń prowincjonalnych. Ponadto powzięto uchwałę, że wyżej wymienieni Dr. Freudenheim, red. chwałę, że wyżej wymienieni odwiedzać będą regularnie poszczególne Stowarzyszenia prowincjonalne.

W najbliższym czasie wyjeżdżają do Nowego Targu i Zakopanego Dr. Thaler, zaś do Chrzanowa, celem ożywienia działalności tamt. Stowarzyszenia oraz na terenie Oświęcimia, Trzebini i Jaworzna: Dr. Freudenheim i red. Hofstätter.

Wynik konkursu czystości w sklepach cukierniczo - owocowych.

W wykonaniu uchwały Wydziału Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców odbył się w czasie 15—31 grudnia 1938 r. konkurs w powyższej sprawie, mający na celu premiowanie tych sklepów cukierniczo - owocowych, które wyróżniają się czystością, estetycznym układem towarów w wystawie, racjonalnym oświetleniem wnętrza i gablotek, celowym rozmieszczeniem towarów, grzecznością obsługi.

Konkurs ten miał na celu zachęcenie właścicieli tych drobnych przedsiębiorstw spożywczych do utrzymywania swych sklepów na odpowiednim poziomie, co niewątpliwie przyczyni się do zachęcenia klienteli do czynienia zakupów w takich sklepach, a w następstwie do podniesienia ich obrotów i dochodów.

Na skutek ogłoszenia, zgłosiło swój akces do konkursu 28 firm, a w wyniku lustracji przedsiębiorstw, dokonanej przez delegatów Krak. Stowarzyszenia Kupców premię pieniężną w kwocie łącznej zł. 150.— otrzymali właściciele 4-ch sklepów cukierniczo-owocowych:

Hauben, Karmelicka 35.

„Ananas", Wiślna 2.

M. Haas, Limanowskiego 4.

F. Semmel, Szpitalna 40.

zaś 12 kupców otrzymało listy pochwalne.

Pomoc finansowa Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców dla niezamożnych członków.

Akcja wykupna świadectw przemysłowych.

Skoro doświadczenie roku ubiegłego wykazało, że urzędy skarbowe w Krakowie — naogół dość sprawnie funkcjonują przy przyjmowaniu wpłat na świadectwa przemysłowe, tak, że wykupno patentów nie jest połączone ze zbyt wielką stratą czasu lub innymi trudnościami, postanowiło Krak. Stowarzyszenie Kupców w roku bieżącym — odmiennie aniżeli w latach ubiegłych — zaniechać posiłkowego przyjmowania wpłat na świadectwa przemysłowe a wysilić się zamiast tego w innym kierunku.

Rok-rocznie Stowarzyszenie dokonuje zbiórek ofiar pieniężnych wśród swych członków, tworząc doraźny fundusz, z którego subwencjonuje się podupadłych, najuboższych kupców i rzemieślników, pomagając im w ten sposób przy wykupieniu świadectw przemysłowych. Cena bowiem tych „patentów", jednorazowo płatna, stanowi dla ubogiego kupca czy rzemieślnika nader ciężki problem, a w razie niemożności zebrania odpowiedniej sumy na cel wykupna świadectwa przemysłowego, grozi mu niebezpieczeństwo przymusowego zamknięcia warsztatu pracy i dotkliwej kary.

Również i w tym roku Wydział Krak. Stowarzyszenia Kupców poświęcił się tej akcji charytatywnej, podwajając swój wysiłek wobec wzmożonej nędzy i zwiększonego zapotrzebowania pomocy. W wyniku tej akcji wydało Stowarzyszenie Kupców w tym roku znacznie większą ilość świadectw przemysłowych aniżeli w ubiegłym roku najuboższym kupcom i rzemieślnikom, przyczym część zebranych funduszów wydatkowano w formie bezzwrotnej subwencji, część jako bezprocentową pożyczkę, płatną w ratach tygodniowych po 50 gr. do 1 zł.

W związku z tą akcją doraźnej pomocy, korzysta Krak. Stowarzyszenie Kupców z okazji aby — na tej drodze wyrazić podziękowanie i uznanie dla tych członków Stowarzyszenia, którzy hojnymi ofiarami już przyczynili się do utworzenia potrzebnego funduszu doraźnej pomocy „patentowej" i prosi innych członków Stowarzyszenia, którzy swej ofiary na ten cel jeszcze nie złożyli, aby uczynili to dodatkowo w najbliższych dniach, gdyż fundusze Stowarzyszenia są już wyczerpane a dalsi petenci wciąż się zgłaszają.

Potęga inicjatywy prywatnej rośnie na terenie COP-u.

Uruchomiono 50 nowych fabryk.

Jednym z najpomyślniejszych objawów, jaki tego roku na terenie Centralnego Okręgu Przemysłowego zaobserwowano, jest niewątpliwie w znacznym stopniu wzmożona inicjatywa prywatna, która po przezwyciężeniu wszelkich początkowych przeszkód, wykazuje coraz to większe zainteresowanie się COP.

Miarą tego zainteresowania jest przegląd fabryk, które obecnie w ciągu paru ostatnich miesięcy powstają na terenie C. O. P. i tak, jak dowiadujemy się, w Mielc ujedna z firm bydgoskich zakłada obecnie poważną fabrykę obuwia, tamże powstaje również walcownia stali, jako filia fabryki z Dziedzic.

W pobliżu Sandomierza powstaje pierwsza w Polsce huta aluminium z kapitałem zakładowym 10 milionów złotych. Poza tym powstaje w Sandomierzu huta nietłukącego się szkła, odpornego nawet na pociski karabinowe.

W Lublinie poświęcono kamień węgielny i fundamenty fabryki samochodów, budowanej przez firmę Lilpop, Rau i Loewenstein z Warszawy.

W Trzcianie pod Rzeszowem powstaje wielka cegielnia, która cześciowo usunie brak cegieł jaki odczuwa się w C. O. P.

W Sarzynie ukończono budowę wielkiej piekarni mechanicznej, która zaopatrywać będzie w pieczywo cały C. O. P.

W Rzeszowie powstała fabryka papy, a poza tym mówi się również o powstaniu fabryki gwoździ i haceli.

Poza tym w Łańcucie fabryka „Gaz i Akumulator", fabryka wyrobów metalurgicznych „Omega" w Przemyślu, w Łańcucie Zakł. Ceramiczne, w Dębicy Zakł. Chemiczne, wytwórnia opon Stomil, wytwórnia sztucznego kauczuku, zwanego „Kerem", fabryka materiałów impregnowanych Krusche i Ender, fabryka obuwia w Mielcu, konserw w Dwikozach, przetwórnie mięsa w Nadbrzeżu, odlewnia metali półszlachetnych w Gorzycach i t. d. Ogółem otwarto już około 50 wytwórni i zakładów.

Repertuar kinoteatrów.

Adria: »Zapomniana melodia«.

Atlantic: »Indie mówią« (Drum) Sabu, R. Massey i »Josette«' (Simone Simon).

Apollo: »Pola Elizejskie« (Sacha Guitry).

Muzeum: »Maria Stuart«.

LOPP: »Korsarze«.

Promień: »Więzienie bez krat«.

Scala: »Moi rodzice rozwodzą się« (Junosza Stępowski, Jadzia Andrzejewska i in.).

Świt: »Jastrząb« (Charles Boyer).

Sztuka: »Heidi« (Shirley Temple).

Uciecha: »Podlotek« (Deanna Durbin).

Wanda: »Maria Antonina« (Norma Shaerer).

Cena abonamentu

Abonament	kwartalny	4 zł
„	półroczny	8 zł
„	roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 40
Telefon Nr. 215-65

Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście	60 groszy

Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

Wydawca: Krakowskie Stowarzyszenie Kupców
Redaktor: Dr. Arnold Thaler
Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. — Telefon 104-12.